

ФРЕДЕРИК ПОЛ
НЕЩАТА, КОИТО СЕ
СЛУЧВАТ

Превод от английски: Александър Хрусанов, 1985

chitanka.info

Когато поемам ангажимент за някой колеж, обещавам само да говоря четиридесет минути и да оставя половин час за „обсъждане“. Така е записано в договора. Там няма нито дума за изкривяване на лъжици, четене на мисли или отгатване съдържанието на нечий джоб. Никога не казвам, че ще направя нещо, освен да говоря известно време. Понякога и не правя. Научил съм наизуст моята „Реч за всичко“, в която обяснявам, че не разбирам същността на дарбата си и как понякога тя се задейства, а понякога — не. Също, че може би (правя го като шега) има известна истина в онова, което ми се казва, че свръхсъщества от планетата Кларион непрекъснато саботират дарбата ми. След това им разprávям няколко смешни истории за Джони Карсън и Мърв Грифин и други знаменитости, с които съм участвал в представления... а после, след като им благодаря много, за да разберат, че е време да ръкопляскаат, когато някой се провикне „Спри часовника ми, Ханс!“, аз само поклащам глава. „Не тази вечер, моля ви — казвам аз. — Моля ви, нищо не усещам.“ И ги оставям да свиркат.

На Фрицл това не му харесва. Той твърди, че ако ме освиркват прекалено често, няма повече да говоря в колежите, но пък на мен наистина ми е омръзнало всичко, което казва Фрицл. Освен това напоследък ангажиментите да говоря в колежи доста намаляха. Всъщност целият бизнес с паранормални явления напоследък сякаш позатихна, затова оставих Фрицл да ме убеди за това начинание. Аз не исках да се залавям. Но той непрекъснато говореше: „Петдесет. Хиляди. Долара.“ — и аз не издържах.

Подготвихме всичко внимателно. Най-напред той дебна кантората им няколко дни, а после аз се появих там рано следобед. Мъжът и жената бяха излезли да обядват, а книговодителката заместваше обичайната секретарка, докато тя също обядваше. Съвсем точно по време. Влязох през вратата, захилен до уши, с израз на леко смущение.

— Моля ви, искам да се срещна с доктор Смит или мис Бейкър. Казвам се Ханс Гайсен. О, няма ли ги? Ами ще почакам, ако нямате нищо против.

Не й дадох възможност да има нещо против, защото още преди да отговори, се отдръпнах и заразглеждах стените. Внимавах да не й дам повод да се разтревожи. Имаше въженце, което отделяше нас от тях, и аз внимавах да не пристъпя в привилегированата зона. Но не

седнах. Разхождах се из помещението, разглеждах пергаментите, удостоверенията и портретите. Имаше един пергамент от някакъв си колеж в Тасмания, удостоверяващ, че пастор Семюъл Шипертън е доктор на богословските науки. Висеше портретът на една мършава жена в елинска тога и с елинска фризура, която държеше в ръце елинска лира или арфа. Върху златната плочка на рамката се четеше името мис Гвендолайн Стела Бейкър.

Във всяка чакалня винаги има доста интересни неща, стига да знаеш как да ги потърсиш. Но не бива никой да те види, че ги гледаш, затова, когато минах покрай масичката до покритото с оранжева пластмаса канапе, взех един брой на „Народ“ и бавно го запрелиствах, като продължавах да се разхождам. Когато реших, че достатъчно съм се размотавал, седнах със списанието в скута и се зачетох задълбочено, без въобще да вдигам поглед до смяната на караула. Когато истинската секретарка се върна от своя обед и двете си зашепнаха по мой адрес, аз не вдигнах глава. Деловодителката се разкара. Секретарката седна на мястото си и веднага заприказва с шепот в телефонната слушалка. Времето минаваше. Оставях го да си тече. След половин час в резултат на едва чуто повикване тя изчезна в съседното помещение; когато излезе от него, аз бях точно там, където се намирах и при влизането ѝ.

— Мистър Гайсен? — рече тя.

Вдигнах поглед, премигах няколко пъти, сякаш се опитвах да си спомня защо съм там.

— Доктор Смит и мис Бейкър ще ви приемат след няколко минути в залата за конференции.

— О, благодаря ви — отвърнах аз. — Ще бъда готов.

Всъщност аз вече си бях готов.

— Ти се справи с хората в Калифорнийския университет — бе казал Фрицл, — справи се в Масачузетския технологичен институт, успя при Карсън и в програмите „Добро утро Америка“ и „Днес“. Ще можеш да се справиш и с тия двамата.

— Разбира се, мога да се справя — рекох аз. — Въпросът не е до справянето, а до това, за какво можеш да влезеш в затвора.

— Ти въобще нищо няма да твърдиш, глупако — каза той. Как само разговаряше с мен!

— Разбира се, че няма да твърдя нищо. — Никога нищо не твърдях. Винаги казвах, че тези неща не зависят от мен. Нищо не

обещавах. Но внимавах и ако се окажеше, че мога да свърша нещо безнаказано, връщах стрелките на нечий часовник или отварях ципа на панталоните на някой мъж, а когато нечия химикалка се счупеше, аз оставах не по-малко изненадан от собственика ѝ. Ако пък не ми паднеше сгоден случай, е, тогава просто се засмивах засрамено, сякаш исках да кажа, че някои дни е така. — Налей ми нещо за пиене. — Станах и отидох до прозореца. Бяхме отседнали в хотел „Плаца“. В апартамент. Не много голям, но знаете ли колко се плаща дори за малките апартаменти? Ала когато искаш да участваш в телевизионната програма „Днес“, не можеш да живееш в скаутско общежитие.

Той ми донесе чаша с кампари и сода, а заедно с нея една гривна. Винаги нося много бижута; тази гривна представляваше преплетени змии и не му я бях искал.

— Това пък какво е? — попитах аз.

— Опитай се да я огънеш. Посребрена неръждаема стомана.

Не успях.

— Ако искаш да огънеш някой здрав гвоздей, просто го вмъкни тук и натисни силно. Той ще се огъне.

— Може би — подхвърлих аз. Не обичам да огъвам нещо по-здраво от лъжица, защото трудно става, без да попълзаш и да повъздишаш.

— Никакво може би. И при това е магнитна, в случай че искаш да си поиграеш с някой компас...

По дяволите! Имах шест различни начина да се справям с компаси и всичките бяха добри. Най-доброто средство е едно малко пластмасово топче с намагнитена вътрешност, което държа в устата си. Виждали ли сте ме по телевизията какви ги работят компасите? Просто се навеждам над него, съсредоточавам се и стрелката започва да се върти като луда. Най-често използвам топчето, а ако сметна, че някой умник ще поиска след това да погледне в устата ми, аз го глътвам. Само че всяко струва тридесет долара, а пък е доста недостойно да ги търсиш след това...

— ... когато отидеш да се видиш с оня тип Смит и неговото маце — поясни той, но аз вече бях разбрал накъде клони.

— Не съм казал, че ще отида — рекох аз.

— Не, глупако, не си го казал — имитира ме той подигравателно, — но повярвай ми, нямаш друг избор.

— Не сме толкова зле — опънах се аз.

— Ужасно сме — увери ме той. — Върви при ония двама шмекери. Остави ги да ти разправят колко голям парапсихолог си. Позволи им да ти дадат наградата от петдесет хиляди долара, после се върни тук, ще си ги разделим и ще се отправим за друга страна. Може би в Австралия. Досега не сме работили в Австралия.

— Ами ако не ми хареса в Австралия?

— Няма значение, момче. Тук вече няма хляб за нас. Само внимавай, като отидеш там, да не оплескаш нещо!

— Никога не оплесквам нищо! — възразих аз обидено. — Отдавна се занимавам с такива неща, Фрицл.

Той ме изгледа с големите си, кафяви, враждебни очи на шваба.

— Точно това ме тревожи, глупако. Започна да ставаш много небрежен.

Но аз не се отнасях небрежно нито към пастора, нито към почтената мис. Тя не беше в елинска тога. Носеше костюм с панталон, който сякаш бе поръчала по каталог, като е забравила да упомене мерките си. Скромно и учтиво им съобщих името си, а почтената мис се усмихна и рече:

— Аха, да, Гайсен. Вие сте оня от вариететата. Чували сме за вас. Предполагам, че сте дошли за наградата.

Трябва да призная, че Фрицл го бе подготвил добре. Не се изненадах, че са чували за мен — по дяволите, налудничавите също гледат телевизия, — и бях готов да изразя изненадата и възмущението си.

— Награда ли? Не ми трябва нищо от вас. Дойдох, защото... — извадих от джоба си изрезката — някой ми изпрати това обявление. — Заглавието му беше „Безплатно изпитание“, а след това се казваше, че всеки, който мисли, че има свръхсетивни способности или всякакви други паранормални прояви, може да дойде в това бюро и да бъде подложен на изпитание.

— И вие искате да се подложите на изпитание? — попита почтеният доктор. Гласът му беше враждебен. Враждебна беше и стойката му — той седеше от другата страна на дългата маса, здраво притиснал корема си.

— Не зная дали способностите ми са действителни, или не — повдигнах рамене аз.

Двамата се спогледаха. Аз чаках.

— Дай досието — нареди Смит и почтената мис стана, за да извади една папка от шкафа. Тя я прелисти, извади един лист и му го подаде. Той го погледна, кимна с глава и ми го подаде на мен.

Бях го виждал и преди. Беше добре познато ми съобщение.

„Извлечение от предварителните бележки за Х. Г. от Джерард Т. К. Шапман, «Джърнал във америкън парасайкологджи», том VIII № 3, стр. 262.

Запознах се с Х. Г. през август 1970 г., когато беше студент. Известен брой инциденти подсказваше, че той притежава латентен нуметичен талант, но поради липса на строго проверени факти и статистически данни за анализ не можах да направя точна преценка. Въпреки това си заслужава да се опишат три случки от този период.

1. Ранната способност на Х. Г. да премества предмети от разстояние (телекинеза) бе показана в един лабораторен експеримент, на който присъствах през цялото време. Шест проводника в една трансформаторна система бяха разединени. Аз лично бях свързал проводниците и бях изпробвал системата. Помещението беше заключено и празно, преди в него да влезем заедно с Х. Г. Той беше под непрестанното ми наблюдение до момента, в който открих разединените проводници. Имаше само една врата със секретна ключалка. На прозорците имаше решетки. Нямахме възможност или следи от влизане в помещението. От значение е, че телекинетичният ефект бе проявен по начин, който се отрази неблагоприятно върху лабораторното упражнение на Х. Г., което стана причина той да изпадне от курса. (Подобни наблюдения са правени и от други. Виж Ренфрю, Байройт и др.)

2. При друг случай Х. Г. успя да опише съдържанието на една затворена кутия, до която той нямаше достъп. Липсваха визуални, слухови, мирисни или сетивни указания. Макар описанието му да не беше напълно точно в подробностите, то бе несъмнено правилно по принцип.

3. При трети случай от разстояние над 4800 километра той нарече новата ми съпруга с прякора ѝ в писмо, изпратено до мен от Германия, след като ние се оженихме. Той никога не я е срещал. Писмото беше по повод на едно съобщение в университетското списание «Тек таймс», в което се даваше действителното ѝ име, а то

няма нищо общо с галеното ѝ название, и той никога не е чувал второто.

Всички тези и някои други инциденти бяха показателни, ала в никакъв случай не доказваха способностите му. Но на следващата година Х. Г. бе уволнен от армията и се върна в района на Кембридж. Поканих го да участва в поредица от строго контролирани изпитания, които доказаха убедително, че той притежава паранормални способности, и то на непознато досега ниво.“

— Аха, да. Изпитанията в Масачузетския технологичен институт — подхвърлих аз. — Тогава работех на пържените картофи в една закувалня „Макдоналд“ на площад „Харвард“. Доктор Шапман си поръча голямо кюфте и млечен коктейл с ванилия.

— Случвало се е изпитания да се фалшифицират — изрече подозрително старият Сам Смит, а видът му стана още по-стиснат.

Хвърлих се отчаяно на земята и зализах подметките му — не буквално, разбира се.

— Зная — съгласих се. — Не мога да ви упрекна, ако не им вярвате.

— А дали да ви вярваме на вас, Гайсен? — попита старата дама. — Смятате ли се за достоверен свидетел?

— Съвсем не — отвърнах аз и пролях една сълза, — имам предвид буквално. Винаги съм могъл да плача, когато си поискам. — Дори сам никога не зная какво става, мис Бейкър. Не. Не трябваше да идвам тук. Ще си вървя...

Смит ме остави да стана, да прекося помещението и да хвана дръжката на вратата. Тогава каза с глас като звука на ръждясала вратичка на стара фурна:

— Ние не се доверяваме току-така, Гайсен. Вярваме само на доказателства.

— И е вярно — добави мис Бейкър наставнически, — че този доктор Шапман не е толкова голям глупак като другите.

Но по този въпрос не можех да се съглася с нея.

Познавах Шапман отдавна, откакто бях студент във втори курс в Масачузетския технологичен институт, годината преди да отпадна. Той ми беше професор по физика. Беше също по парапсихичните явления, макар да не говореше за тях в часовете, и някои от другите типове се опитваха да му се подмазват, като се хвалеха, че са сънували

предсказващи сънища, как бащите им влизали с колите си в канавката на връщане от някой гуляй и други подобни небивалици. Аз не си правех толкова труд. Слушах клюките, главно за това, как го измъчват другите типове във факултета, особено Мински и Летвин, и така нататък. Те се заяждаха с Шапман, но той беше издръжлив. И никой не можеше да каже, че е мошеник. Работеха в тази област двамата с майка му; предполагам, че тя го е заплела. Бяха членове на Дружеството за парапсихични изследвания, занимаваха се с карти на Райн и други подобни. Никога не бяха постигнали много нещо, преди да им падна аз, а тогава сякаш станаха най-щастливите хора на света.

Не ми го показваха много. Старата дама Бейкър беше права — Шапман не беше толкова голям глупак като другите, а когато се зае със строги експерименти, след като се върнах от осемнадесетте си месеца в армията и той ме откри в една закусвалня „Макдоналд“, професорът се държеше дяволски подозрително. Караше ме да върша всичко в клетка на Фарадей, стая, затворена напълно в изолираща материя, и непрекъснато проверяваше медната решетка с датчици, за да установи дали няма изтичане. Никога не откри нещо. По това време вече на никого не му бяха нужни изтичания. Дотогава бях прекарал осемнадесет месеца с Фрицл.

Но все пак той ме насочи към бизнеса, докато все още бях студент. Мъчех се да се докопам до тройката по ръба на изгонване от курса и изобщо от университета. Лошото беше, че все още прибираха наборите и армията само чакаше да грабне тялото ми веднага щом ме изгонеха от института. Затова много ми се искаше да издържа.

И така през онзи октомврийски ден Шапман ми каза, че ще ми пише двойка за един лабораторен опит, а аз изстисках няколко сълзи и той ми позволи да повтора експеримента. Забравих точно какво беше, но трябваше да направя нещо с лазер, а не можех да го накарам да излъчва. Отидох рано, проверих системата, разстроих я. Започнах да подавам хранване, но не наблюдавах напрежението. Изгоря предпазителят. Смених го, но тогава цялата проклета апаратура отказа да работи.

Да върви по дяволите! Изключих всичко, заключих вратата и излязох на двора да изпуша една цигара с марихуана. Късната топла масачузетска есен беше прекрасна. Наркотикът не беше лош. Седях си, четях една книга за паяци. Не че съм толкова запален по паяците, но

един от типовете ми разправи как те се любели и ми се стори достатъчно забавно, за да го разправам на момичетата в баровете, затова се подковавах. И забравих кое време е. Когато се сетих да се върна в лабораторията, Шапман беше вече там, отключваше вратата, като се мъчеше да не изтърве една картонена кутия с дупки по нея.

— Аха — подхвърли той, като ме видя да подскачам леко към него, — виждам, че сте в добро настроение, мистър Гайсен.

— Извинете, че закъснях, сър. — Вгледах се в кутията. — Какво има в нея, сър, да не е „Черна вдовица“?

— Какво? — Той спря на прага на полуотворената врата и ме изгледа подозрително.

— Казах, че може би в кутията има паяк „Черна вдовица“, сър — изрекох аз с уважение и почитание.

За миг той помълча. После каза:

— Влез, Гайсен. — Задържа вратата отворена, за да мина, а след това влезе и той и остави кутията на масата. Беше облечен в кафяв костюм.

— Как го разбра? — попита ме той.

— Какво да съм разбрал, сър? — Той ме изгледа кръвнишки. — Искате да кажете, че вътре наистина има паяк „Черна вдовица“?

— Не, но е все пак паяк.

— Не зная, професор Шапман — признах си аз честно и откровено. — Просто ей така, не зная, почувствах нещо пълзящо и голямокрако. Може би защото гледах дупките на кутията.

— Аха. — Той продължаваше да се мръщи, запали лампите и седна до паяка си. Видях, че на кутията има малка картичка като ония които се слагат на подаръци. — Заемете се с експеримента — нареди ми той. — Трябва да се срещна с един човек.

— Да, сър. — Нямах намерение да му казвам, че съм разстроил цялата апаратура. Чувствах се приятно и удобно от марихуаната и се престорих, че изпълнявам всичко необходимо, а той непрекъснато ми се мръщеше.

— Не подавате достатъчно напрежение — подвижна той рязко.

— Зная, професор Шапман — „госпуди, човече, праа като моа“, — изглежда, нещо не е наред.

— Невъзможно — рече той, остави паяка и се приближи към апаратурата. След като се порови из нея, отиде до работната маса с

трансформатора в ръце. — Много странно — оплака се той.

— Какво е това, професор Шапман? — от мен капеше смирение.

— Съединяването на проводниците е погрешно. — Той вдигна очи към мен и ме изгледа подозрително. — Пипали ли сте този уред?

— Аз ли, професор Шапман? — този път бях жива обидена невинност; той поклати глава.

— Не, не сте могъл, нали? Дори не бяхте в тази част на стаята. — Съмнението замираше, но той продължаваше да се взира в мен. А аз се чувствах доста приятно.

— Така става понякога, професор Шапман — казах аз, като нямах нищо специално предвид.

За нещастие той ме попита:

— Какво искате да кажете?

Охлаждаше ми приятната топлинка от марихуаната, а аз не исках и затова импровизирах.

— Ами — замърморих, — искам да кажа... ами трудно ми е да го обясня, но разни неща се случват.

— Случват се неща?

— Различни неща. Например изгарят бушони. Спират часовници. Откачат се проводниците на разпределителите. Такива неща, професоре, не зная защо, но наистина стават. — Надувах работата. Наркотикът приказваше повече от мен.

Накарах го да се позамисли, но нищо повече. Той се зае с източника на хранване, аз с аргоновия лазер и накрая успяхме да получим добър сноп кохерентна светлина. Но след това не говорихме много и кучият му син все пак ме провали и отпаднах от курса.

Така армията докопа тялото ми и се озовах във Висбаден и в „Америка хаус“, където се запознах с Фрицл. Той крадеше книги от библиотеката, за да усъвършенства английския си. Глупав на вид дребен шваба, изглеждаше на около четиринадесет години, но всъщност беше две години по-стар от мен, а в някои отношения, охо, много по-стар. Той се готвеше да става прочут фокусник. Срецахме се в задната стая на един магазин за съоръжения за фокусници във Франкфурт, където той работеше и ми разправяше как ще се изяви на американска сцена и ще спечели много пари.

После в главата му се роди по-добра идея.

Споменах ли, че почитената мис Гвендолайн Стела Бейкър приличаше много на змия? Ама не на някое безобидно смокче, не дори и на гърмяща змия. Приличаше на кобра с разпуснатата си коса и поклащащата се шия, сякаш се готвеше да нападне някого. Тя ме ухапа.

— Изненадана съм, мистър Гайсен — изсъска Гвендолайн, — че човек като вас, който е станал телевизионна звезда, не е бил тук досега.

— За да види дали не може да ни измъкне петдесетте хиляди долара — прибави преподобният доктор Семюъл Шипертън Смит.

Кимнах, за да покажа, че разбирам тяхната гледна точка.

— Не ви упреквам, че изразявате подозрения — рекох аз. — И аз така щях да постъпя. Предполагам, че при вас идват доста мошеници за тия пари.

— Сигурно си мислите, че сме много глупави, Гайсен — продължи тя, като продължаваше да се държи змийски. Наистина съскаше, но и нещо повече, гласът ѝ звучеше като подсвиркване през изкуствени зъби. Като я погледнах по-внимателно, зъбите ѝ наистина ми се видяха странни. Може би бяха порцеланови; вероятно и гърдите ѝ не бяха истински; някак не отиваха на тялото ѝ. А самият Смит явно носеше перука и бях сигурен, че си е намазал лицето с някакъв грим. Той не пропусна да добави:

— Вероятно мислите всекиго за глупак. Нима наистина очаквате всеки да ви повярва, че на планетата Клариън има хора, които провалят повечето пъти вашите номера?

— Не правя номера, мистър Смит — опровергах го аз учтиво. — Ако искате, ще си отида.

Настъпи кратко мълчание, през което те се спогледаха.

— Не сме ви канили да идвате — заяви Смит. — Вървете си, ако искате.

Не прозвуча, сякаш наистина го желаете, затова аз само отворих вратата към чакалнята. Застанах там за малко, докато секретарката вдигна поглед, за да види какво правя. Хвърлих набързо поглед към часовника си и, естествено, това я накара да погледне стенния часовник и тя възкликна по-късно, отколкото очаквах, но все пак възкликна.

— Отец Смит — викна тя. — Часовникът е спрял.

Аз си придадох смутен вид.

Смит гледаше саркастично. Кокалестото му лице едва ли можеше да изглежда красиво дори при идеални условия, но със саркастичния си поглед приличаше на невестулка.

— Полезно сте прекарали времето в чакалнята, нали? — попита ме той.

— Какво време? — премигах аз. — В чакалнята ли? О, искате да кажете, че съм могъл да направя нещо на часовника? — позволих си да придам на лицето си печално изражение. — Щом мислите така, мистър Смит, смятам да не ви губя повече времето.

— Не, останете — настоя почтената мис Бейкър, като видът ѝ беше също толкова отровен, но по-скоро на змия, а не на невестулка като него. — Какви други малки изненади сте ни подготвили?

— Нещата просто си стават — отвърнах аз нещастно. — Съжалявам! Винаги се извинявам!

— А казвате ли на хората, че сте мошеник, Гайсен? — попита тя.

— Казвам, че според мен всичко това е някаква шашма. Да! Само че не зная кой прави шашмите.

Разбирате ли, точно така им казах, защото Фрицл ме бе инструктирал да говоря така. Винаги се хващаха. Колкото повече разправяш, че не вършиш нищо, толкова повече те ти доказват, че вършиш. И, разбира се, след всичките часове практика с Фрицл в задната стая на магазина във Франкфурт аз можех да върша доста нещица.

Само че в началото го правех за удоволствие. Също както когато професор Шапман се появи в закусвалнята „Макдоналд“. Беше влязъл само за едно голямо кюфте и чаша млечен коктейл, но когато ме видя там, почервения.

— Гайсен! Кога се уволнихте от армията? Слушайте, искам да си поговоря с вас.

Управителят ми хвърляше мръсни погледи.

— Зает съм, професоре — отвърнах аз и то си беше истина.

— Отделете ми само минутка от времето си — помоли ме той. — Ей, вие ли сте управителят? Този човек е бивш студент и е важно да поговоря с него, може ли?

После двамата седнахме в едно сепаре в задната част на закусвалнята. Тогава той поде:

— Мислих за вас. Ще се заинтересувате ли, ако ви предложи да направим поредица от изпитания?

— Какви изпитания? — осведомих се аз, като го гледах как посипва ризата си с парченца салата и капки сос. Взех една салфетка и се пресегнах през масата, за да обърша по-големите петна.

— Изследвания за паранормални явления, Ханс. Само няколко часа, знаете, с карти, запечатани пликове, такива неща.

— Не разбирам за какво говорите — заявих аз. — За колко пари става въпрос?

Той ме изгледа смаян, зяпна и разпиля още част от голямото кюфте.

— Пари ли?

— Тук получавам по два долара и тридесет и пет цента на час, професор Шапман. Те са ми необходими, за да живея.

— Ако става въпрос за пари...

— Точно за това става въпрос.

— ... може би ще се уреди нещо — довърши той и отново задъвка кюфтето. — Защо не си помислите? Обадете ми се по телефона.

Въздъгнах и изтрих още едно петно сос от вратовръзката му.

— Ще си помисля — рекох аз, — но за да бъда честен, професор Шапман, не съм сигурен дали въобще желая да ви направя каквато и да е услуга. Нали знаете, че вие ме скъсахте. А сега трябва да вървя да работя.

Точно така направих, без да го погледна повече, но с крайчеца на очите си го видях как дояде сандвича с кюфтето. Правех се на много зает. Той стана и си тръгна. Най-напред хвърли картонената табличка в кошчето за смет, а после се отправи към мен. Мислех си, че ще ми каже нещо за сгънатата на две игла за вратовръзка, но той още не я бе забелязал.

— Между другото — подхвърли само той — Женския паяк ви изпраца поздрав.

И така, вечерта разправих всичко на Фрицл, а той здравата ме наруга.

— Глупак! Паднало му пиленето в ръцете, а той го изпуснал! Каква е тая идиотщина за женския паяк?

— Прочетох в „Тек таймс“, че се е оженил и му изпратих честитка. В нея писах „Всичко най-хубаво на вас и на Женския паяк“. Той й беше взел един паяк, нали разбираш... а си бях и пийнал доста.

— Пийнал си! Много добре ми е известно как се наливаше във Висбаден. Да не си помислил да започнеш отново!

— Не ми заповядвай, Фрицл — отвърнах аз кротко. — Нямам нищо против да деля стаята с теб, докато започнеш кариерата си, но...

— Кариера! Ти въобще не разбираш какво е кариера! — викна той силно възбуден. — Сега слушай и ще ти кажа какво да правиш. Обаждаш се на тоя хер професор и му казваш, че си премислил. Тогава ще започнем кариерата.

Започваше да ми дотяга. Фрицл винаги обичаше да се налага, но в Германия се бяхме разбрали, че ако му помогна да дойде в САЩ, аз ще му бъда ръководител. В Лексингтън имаше един бар, където казваха, че може да го вземат за проба, ако намерим някой да му акомпанира на китара. Затова подхвърлих:

— А какво ще стане...

— Какво ще стане с всичко — отвърна той мрачно, — е, че след един час ще се обадиш на хер професора и ще му кажеш да дойде тук. Тогава ще ти обясня какво ще правиш. Но най-напред един час ще се упражняваш с картите!

Приятното беше, че Женския паяк се оказа красива жена. Истинското й име беше Лилиан, миришеше приятно на жена, а когато ми отвори, пусна ме да вляза и ме покани да седна и да почакам съпруга й, тя май нямаше нищо против да ме подокосне, докато взимаше палтото ми. В това имаше известни възможности.

— Тъкмо се канехме да сядаме на масата, Ханс — каза тя, — а изглежда, че сякаш ще ви дойде добре малко вкусна домашна храна.

Така че аз я оставих да ме убеди. Тя не беше добра готвачка; пържоли, салата и печени картофи. Пържолата беше препържена, а картофите недопечени. Но докато се хранехме, колената ни се докоснаха няколко пъти. После тя раздига масата, а старият Шапман извади специалните карти.

Знаете какво представляват. В колодата има двадесет и пет карти, по пет с всеки символ. Има кръст, звезда, вълнообразни линии, такива неща. Наля ми чаша коняк. Беше някаква евтина местна марка, не като напитките, с които съм свикнал сега, но въпреки това на мен ми се

видя доста вкусен и оставих Шапман три пъти да ме подложи на изпитание с картите. Първия път познах седем, втория четири и третия — шест.

— Хм — въздъхна той разочаровано. — Е, малко над случайното е, но...

— Нищо не почувствах — отвърнах аз извинително.

— Какво искате да кажете, че не сте почувствали нищо? — попита ме той замислено.

— Понякога чувствам, че мога да го направя, а понякога, че не съм в състояние. Предполагам, че това не означава нищо, искам да кажа, че според мен нямам никаква такава налудничавя парапсихична дарба...

Старият Шапман ме гледаше неодобрително, а Женския паяк се хилеше.

— Питам се дали не се нуждаете от още чаша коняк, Ханс? — подхвърли тя и когато стана, за да ми налее, Шапман каза:

— Искам да ви покажа нещо. — Така че той излезе от стаята, тя беше при бюфета, а колодата карти се намираще точно пред мен. Докато тя се приближи с чашата коняк, аз бях вече прав и гледах навън през прозореца. Тя ми подаде чашата и се пресегна през мен, за да вземе от някаква поличка до прозореца една колода обикновени карти за игра.

— Ей, да не искате и с тях да правим някакви експерименти? — попитах я аз.

Тя се изсмя.

— Само подреждам, Ханс. Редя много пасианси, защото Джери често отсъства — нали знаете, той ръководи Дружеството за парапсихични изследвания в Масачузетския технологичен институт. — Не го знаех. — Възлага големи надежди на вас — продължи тя. — Според него вие можете да правите най-различни неща.

— Най-различни неща — съгласих се аз, като я изгледах. Приятни крака, малко пълнички, и носеше доста къса пола, за да е сигурна, че ще ги забележат. Беше много по-близо до моята възраст, отколкото до годините на Шапман. — Само че не зная нищо за тези извънсетивни явления.

— Наистина ли?

— Просто стават някои странни неща. Предполагам, че професорът ви е разправял за онзи експеримент с лазер, дето отиде на май... дето се обърка. А после — засмях се, — в Германия стана нещо странно. Разбирате ли, в шкафчето си държах малко наркотик, а изведнъж дойдоха на извънредна проверка. Бях се побъркал от страх. Напрягах цялото си желание да го накарам да потъне вдън земя. Тогава, точно когато капитанът се приближи към мен, чух някакъв шум и торбичката с наркотик и специалната лула се търкулнаха на пода.

— Телепортация? — попита Шапман с надежда. Беше се приближил незабелязано зад мен.

— Не зная как му викате. Не исках точно това. Желанието ми беше проклетият наркотик да се продъни чак в Китай! Капитанът нямаше как да не го види, беше точно пред него. Но всичко се размина. Не можеше да докаже, че е мой, затова вместо да ме накажат сериозно, само ме лишиха от отпуска.

Шапман въздъхна и промени темата. Той протегна към мен отворената си длан.

— Знаете ли какво е това?

Разбира се, че знаех.

— Една от ония игли за вратовръзка на Масачузетския технологичен институт. Как се е изкривила?

— Тъкмо щях да ви питам вас — изрева той.

— Никога преди не съм я виждал, професоре — рекох аз извинително. — Моля да ме извините, ако съм я настъпил или нещо такова.

Той въздъхна. Няколко пъти превъртя в ръката си изкривената игла, после внимателно я постави в джоба си.

— Защо най-добрите таланти са толкова безотговорни? — попита той света.

— Не мисля, че съм талантлив — отвърнах аз. — Е, да, някои неща се случват. Чупят се... моливи, ключове, ръчни часовници. Чаши. Понякога, когато се прибера у дома, оставям черните си очила и не зная, дали ще ги намеря здрави, или не.

Професорът извади от джоба си една лула.

— Искате ли да опитате да я счупите? — подхвърли той предизвикателно, а жена му изписка.

— Джери, платила съм тридесет и четири долара за...

— Не се безпокойте, мисис Шапман — изсмях се аз. — Въобще не зная как да го направя. Само че... — поколебах се, после вдигнах рамена и продължих, — само че, трябва да си призная, понякога просто *усещам*, че мога да направя всичко. Наистина изпитвам увереност.

Професорът бръкна в джоба си, извади едно тефтерче и започна да записва нещо в него.

— Как се чувствахте, когато експериментирахме с картите?

— Не бях много уверен, не.

— Искате ли отново да опитаме? — Той тръгна към масата, но аз го спрях.

— Почакайте — рекох. — Понякога... Слушайте, просто поставете ръката си върху най-горната карта.

Той ме погледна подозрително, но направи, както му казах. Аз се позамислих.

— Може би... Може би, ако само я погледнете... без да ми я показвате...

Той понечи да вдигне картата, после спря и си свали очилата. Никаква възможност да го изиграя, като видя отражението в стъклата им, не, сър! Той прикри в дланта си най-горната карта, взря се в нея, а после ме загледа очаквателно.

Разочаровах го. Почаках доста дълго, после поклатих глава.

— Нека се опитам да ви допра — помолих аз, протегнах се и докоснах другата му мършава ръка — Квадрат? — подхвърлих със съмнение. Беше карта с вълнообразни линии.

— С линиите е — рече той тъжно.

— Просто нищо не идва откъм вас — извиних му се. — Може би, ако мисис Шапман...

— Разбира се. Ела, Лил, само сложи ръката си тук отгоре...

Тя въобще не прояви нежелание. Усмихна се, взе най-горната карта и ми подаде ръката си.

— Квадрат — викнах аз победоносно.

Точно такава беше. Тя взе следващата.

— Звезда!... Отново квадрат... Вълнообразни линии... — Продължих така с двадесет карти, после спрях. — Не искам повече.

— Какво значи това не искам повече? — запита Шапман. — Продължавайте, Гайсен! Останаха само няколко карти от колодата...

— Наистина съжалявам — отвърнах аз и преглътнах, — но тоя коняк... май наистина не трябваше...

— Хайде, Гайсен, моля ви! Познахте седемнадесет от двадесет! Довършете колодата!

— Остави момчето на мира — нареди жена му, като ме изгледа напрегнато. — Да не ви е лошо, Ханс?

— Ами май не — отговорих аз със слаб глас. — Мога ли да помоля за чаша вода? Или... Изправих се, видът ми наистина не беше никак добър. Женския паяк веднага разбра и ме насочи към тоалетната до антрето. Повърнах шумно няколко пъти. Похабих не много добрата вечеря и вкусния коняк, трябваше само да си бръкна с пръст в гърлото. Докато миех устата си, за да отстраня лошия вкус, на вратата се почука. Шапман. Той не дочака да му кажа да влезе. Отвори вратата и застана на прага.

— Седем... на... десет — изрече той.

Изплюх водата в умивалника и пийнах още малко.

— Моля ви, Ханс — заубеждава ме той. — Само още веднъж!

— Искам да си ида у дома — рекох със слаб глас. — Ще извикате ли такси?

— Ще ви закарам. А можете и да останете тук, на сутринта ще опитаме отново... Лили! Хайде да сложим походното...

— Не — опънах се аз решително. — Отивам си у дома.

Виждах го как се колебае дали да възприеме твърд или убедителен подход. Спря се на убеждението, защото си знаех, че не иска да ме разсърди преди следващия опит; само че според мене нямаше да има следващ опит. Поне не с него. Виж, с Лили Шапман работата беше по-друга, защото през цялото време, докато отгатвах картите, малкото ѝ пръстче шаваше в топлата ми длан. А когато се качвахме в колата, той отново извади бележника си и каза:

— Искам само да запиша датата и вие да се подпишете... Господи!

Лилян Шапман, която ми помагаше да се кача в колата на задната седалка, попита раздражено:

— Сега пък какво има, Джери?

— Погледни химикалката ми! — Беше най-обикновена химикалка, строшена на две. — Мога да се закълна, че никой не я е докосвал, след като я сложих в джоба си.

Когато Фрицл ме попита как е минало, казах му, че всичко беше прекрасно.

— Докопах химикалката, когато ми помагаше да си облека палтото — обясних аз. — Лесна работа. А картите бяха съвсем фасулски. — Седемнадесет от двадесет! Можех да ги позная всичките двадесет, изправен на главата си, докато пия чаша вода — само че след като излезе от стаята и ме остави при тях.

— Това стана добре — обобщи Фрицл, като неволно ме похвали.

— Сега няма да го виждаш известно време.

— А жена му? — попитах аз полу на шега, но Фрицл го взе на сериозно.

— Защо не? Ако после каже, че си мошеник, ще имаш много добра причина да го обвиниш, че ревнува. Не. Наистина много добре. Сега само ще чакаме, докато започне да те превъзнася.

— Добре — прозях се аз, като се готвех да си легна. Но преди да се вмъкна в леглото, издърпах щепсела на телефона. Не желяех Шапман да ме потърси, когато се върне у дома и види, че и лулата му е счупена на две.

Нали разбирате, в това е тайната. Никога не обещавайте, че ще направите нещо точно определено. Но ако ме помолите да прочета тайно послание в плик, аз ще спра часовника ви или ще ви кажа как се е казвала по баща вашата починала вуйна, а може дори да вържа възел на жартиера ви. Притежавам всички тези приятни специалности — например мога да ви дам затворена кутия с кърпички, да ви помоля да докоснете врата ми и да ви кажа какъв цвят са кърпичките. Но ако поискате да го направя, най-вероятно е да не се съглася... ала докато не успявам да извърша това, внимавайте за химикалката си.

Стана така, че отидох отново при Шапман. Позволих му да ме вкара в клетката на Фарадей, накарах компасът му да се върти като луд, разстроих джобния му калкулатор, а вечерите, когато се налагаше да отива в Дружеството, прекарвах в клетката на Женския паяк — там никога не провалях номерата си.

— Охо — изръмжа почитеният доктор, — седнете, Гайсен. Искате ли да получите тези петдесет хиляди, или не?

Някъде по това време инстинктите ми започнаха да усещат нещо киснатото. Ако възнамеряваше да ме изхвърли, досега трябваше да ме е изритал. В противен случай трябваше да се държи малко по-

приятелски... Но държанието му не беше враждебно, когато ме отстрани и отиде да говори със секретарката. Седнах. Змиеподобната мис Бейкър ме наблюдаваше мълчаливо и внимателно, а Смит си шепнеше нещо със секретарката. Той се върна и затвори вратата.

— Сега всички червени химикалки имат черни капачки, а черните — червени. Много глупав номер, Гайсен. Също така електрическата й острилка не работи.

Почтената мис издаде някакъв змийски звук.

— Човек би помислил, че ще прояви известно въображение — каза тя. Аз вдигнах рамене. Известно време ме гледаха мълчаливо. После Смит заговори.

— Има някои неща...

Вдигнах поглед, като се опитвах да си давам вид, че ми е безразлично.

— Не зная какво имате предвид, сър — подхвърлих аз учтиво.

— Имаме записи на някои от вашите участия в телевизионни програми, Гайсен. — Естествено, това не беше новост за мен. След като се знаеше какво търсят, беше твърде невероятно да са пропуснали някое от предаванията. — Спомняте ли си участието ви с онзи бърбинец в Пало Алто?

Дадох си вид, че се мъча да си спомня, но всъщност помнех много добре. Беше един от сравнително добрите ми номера. Импровизирах, а в това съм много по-добър от Фрицл.

— Май си спомням — рекох аз предпазливо. — Струва ми се, че тогава закъснях. — Всъщност лъжех. Не бях закъснял. Отидох доста по-рано, седях в една зелена стая и четях някакво списание, където всеки можеше да ме види и да се убеди, че не правя нищо нередно. Не си направих труда да се гримирам. Защо приятен млад мъж като мен да си слага изкуствени мазила по лицето? Не се помръднах, докато не ме извикаха на сцената. Тогава всичко се пообърка.

Сложиха ме да седна и видях по време на рекламата водещият да изтичва към кулисите, неговата приятелка му подаде нещо и не можах да видя какво е; когато рекламата свърши, той вече стоеше до масата си.

— Хайде, Ханс — захили ми се той, — държа нещо в ръката си. Можете ли да познаете какво е?

Кучият му син. Разбира се, знаех всичко, което държеше в джобовете или върху бюрото си. Не можех да зная какво му е дала приятелката му. Започнах да импровизирам.

— Виждам нещо неясно... не зная... Май е закръглено? — Никаква реакция по лицето му. Какво би могла да му даде мръсницата, да не би някакво пухче за пудра? — Усещам нещо меко... нещо като... не зная... — опитах се да си придам смутен вид. — Нещо лично?

— Можете ли да кажете какъв цвят е? — усмихна се той учтиво.

— Ами... не. Светло е.

Той се захили, отвори ръка и, за бога, оказа се, че е кубче лед, дяволите да го вземат! Защо не видях да капе вода? То бе започнало да се топи по малко и ъглите му се бяха загладили. Но това само не беше достатъчно. Опитах се да спася положението.

— Предполагам, че Клариион е преминал в съзвездието Стрелец — рекох аз също захилен.

Той едва не се изсмя в лицето ми.

— Какво, какво?

Протаках, чаках вдъхновение.

— Планетата Клариион. Не зная дали е наистина така. Някой ми разправяше, че няма никога да успявам да направя нещо, когато попадне в лош зодиак.

— Разбира се — подхвърли той, като открито намигна към зрителите. — Искате ли да ни разкажете за онези хора от летящи чинии, които ви пречат понякога?

— Доколкото зная, те не идват с летящи чинии. Това е само някаква теория, нали разбирате? Също като корен квадратен от минус единица.

— Аха — рече тарикатът му с тарикат, — значи корен квадратен от минус единица.

— Точно така — продължих аз, като налягах паметта си... какво ми беше казал Фрицл за нещата в чекмеджето на бюрото му? Или в портфейла му? — Може би е само въображение, но понякога дава резултати. Те, изглежда, се боят от нас, нали разбирате, и ако открият, че някой наистина притежава парапсихически способности, те му ги объркват, за да не могат земните жители никога да са опасни за тях... — Кредитна карта „Динърс кльб“, златна карта „ЕМЕКС“, две банкноти по петдесет долара, едната сгъната и пхнатата в

свидетелството за правоуправление. — Охо, май започвам да усещам нещо!

— Нещо като ритник ли? — захили се той и публиката се разсмя.

— Не, не, наистина! Нещо меко, кръгло, със светъл цвят... да, точно така. — Наведох се и му пошепнах в ухото „Презерватив в портфейла ви“. — Той отскочи назад и втренчи поглед в мен. — Само че — продължих аз позасрамено, — май не трябва да разчитате на него, защото то е продупчен. — Не се наложи да казвам нищо повече, защото лицето му го издаде и публиката разбра за какво става дума и се смя до насита — най-големият смях, който съм предизвиквал през живота си. Но повече никога не ме поканиха да участвам в тази програма...

— И как разбрахте, че има презерватив в портфейла си? — попита Смит.

— Много хора си носят — вдигнах рамене аз.

— Във века на хапчетата? — попита той.

— Не зная, мистър Смит — отвърнах аз, като се поизчервих.

Той погледна замислено жената. Тя също го изгледа с блестящите си очи. Смит най-после взе решение.

— Елате в частния ми кабинет — нареди той внезапно, стана, тръгна напред, отвори вратата и запали лампата.

Светлината не светна. Някакъв телевизор изхърка, забръмча и се задейства. Повтаряха предаването „Моят предпочитан марсианец“.

— Седете кротко — нареди Смит, а погледът му беше гневен. Очаквах някаква реакция, но не и толкова силна. Мис Бейкър ровеше из бюрото си, по едно време изсъска, хвана го за ръката, зашепна в ухото му, като държеше някакъв лист хартия. На него беше нарисуван неин карикатурен портрет. Той също измърмори нещо и махна с ръка към библиотеката; тя се зае да търси методично, докато той извади много неща на бюрото си.

Аз си седях спокойно и чаках Чувствах се добре. Възхищавах се на помещението. В него имаше всичко, включително бар за напитки с умивалник, хладилник, готварска газова печка, устройство за ликвидиране на отпадъци и кухненски робот. До едната стена имаше елегантно кожено канапе, около две хиляди и петстотин долара поскъпо от канапето в приемната; бюрото беше от тиково дърво, а столът зад него можеше да се нагласява във всяко положение. Когато седна на

него и случайно докосна едно копче, столът едва не го изхвърли в другия край на стаята. Той извика от гняв. Не разбрах какво каза, но мис Бейкър го разбра. Тя скочи към прозореца и посочи стълбата за евакуация при пожар. Смит я последва, после поклати глава, викна отново нещо неразбираемо и посочи пантите на прозореца. Те бяха отдавна запечени с боя. С устройството за климатизиране на въздуха под прозореца, никой не го бе отварял. А напоследък и никой не бе минавал през него. Смит се извърна, после внезапно пак се обърна към прозореца. Огледа климатичното устройство, а после се взря в мен. Поклати глава. Явно реши, че едър младеж като мен никога не би могъл да се провере през това пространство, дори и да е успял да измъкне отвън климатичното устройство. Аз наистина не бих могъл. Но дребният мършав Фрицл е успял. Сега сигурно се беше вече върнал в хотела и си почиваше. Но беше свършил добра работа.

Не знаех какво точно са намерили. Фрицл беше изобретателен човек и бе разполагал с повече от половин час, докато ние си приказвахме в другото помещение. Зная само, че след известно време Смит престана да ме гледа, седна зад бюрото и каза нещо на мис Бейкър, което не дочух.

— Извинете, мистър Смит — обадох се аз учтиво. — Какво казахте?

— Казах, че не можем все пак да рискуваме — отвърна той, а тя кимна с глава и втренчи в мен поглед по начин, който никак не ми хареса.

Смит отиде до стената, където една картина на Колизеума бе заменена с моя снимка в цял ръст, както държа една сгъната лъжица. Той смъкна снимката и заопипва стената зад нея. Там нищо не се виждаше, но той вмъкна нокти в една цепнатина на облицовката. Правоъгълна част от стената се разтвори. Зад нея имаше каса. Наблюдавах с възхищение — дори Фрицл не я беше открил! Той я отвори и извади от нея нещо, което за моя изненада изглеждаше като оръжие. И наистина беше оръжие. Не приличаше на никакъв пистолет, какъв то съм виждал, и не гръмна. Само изпука и излъчи някакъв червеникав блясък. Но този блясък явно беше много мощен, защото аз изведнъж се отпуснах. Беше също като новокаин, моментално засегна всеки нерв и мускул. В мен нищо вече не беше свързано. Паднах напред. Никой от крайниците ми не изпълняваше нарежданията, които

му отправях. Устата ми не можеше да говори. Само очите ми оставаха отворени.

За миг Смит и Бейкър постояха неподвижни като мен. Чувах ги как си шепнат тихо, но ме наблюдаваха, без да помръднат. После Смит посочи към умивалника. Бейкър отиде до него, пусна водата, натисна задействащия бутон на устройството за ликвидиране на отпадъците. То не се задейства. Тя викна нещо на Смит, а той се приближи към мен, наведе се и ме погледна в очите.

— И това ли развалихте? — попита ме. — Да, наистина голям талант. Е, сега ще си взема инструментите и ще го поправа.

Мис Бейкър не му отговори, нито дори го погледна, когато той излезе. Беше заета с нещо друго. От шкафчето под умивалника взе дебело пластмасово фолио и го постла на пода. От друго шкафче извади няколко ножа, сатър и месарски трион. Нареди ги внимателно върху фолиото — работеше бързо. Косите ѝ падаха над очите — тя дръпна перуката и голият ѝ череп заприлича още повече на змийска глава. Тя не говореше, а аз не можех.

Не можех да разговарям с нея, нито със Смит, когато се върна и се зае методично да разглобява устройството за отпадъци. Нито дори докато си сваляше перуката и изкуствения нос, прикриващ грозното отвърстие в средата на лицето му, през което дишаше; нито докато сглобяваше устройството за отпадъци; нито дори докато помагаше на мис Бейкър да облече бялата престилка, която щеше да опази дрехите ѝ от нежелани петна. Едва след това той се приближи отново към мен и втренчи поглед надолу към безпомощното ми тяло.

— Има нещо, което може би ще искате да узнаете — рече той. — Името на планетата не е Кларион.

После се наведе, за да ме хване за рамената, а мис Бейкър с лекота вдигна краката ми и ме занесоха върху пластмасовото фолио, на което бяха наредени ножовете, сатърът и касапският трион.

Публикувано в списание „Наука и техника“, броеве
47,48,49,50/1985 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.